

ශ්‍රී ලංකා විවෘත විශ්වවිද්‍යාලය
 තිත්වේදී උපාධි පාඨමාලාව - 5 වන මට්ටම
 අවසාන පරීක්ෂණය - 2008/2009
 ඉඩම් නීතිය - LWU 3312
 කාලය පැය 03 යි.

දිනය - 2009 මාර්තු මස 30 දින වේලාව - පෙ.ව.09.30- ප.ව.12.30 දක්වා

අපැහැදිලි අත්අකුරු සඳහා ලකුණු අඩුකරනු ලැබේ.
 ප්‍රශ්න 05 කට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

01. පහත සඳහන් අවස්ථාවන් සලකා බලන්න.

(අ) කුසුම්ගේ පියා ඔහුගේ අන්තිම කැමති පත්‍රයෙන් ඇය ඔහුගේ එකම උරුමකාරියා සහ පොල්මාකාරියා ලෙස පත්කළේය. පියාගේ ඇවෑමෙන් එම අන්තිම කැමති පත්‍රය මගින් ඇයට අක්කර 4 ක තේ වත්තක් උරුම විය. ඇය එකී දේපල තබා ගැනීමට කැමති නොවූ බැවින් එය විකුණා දැමීමට තීරණය කළාය. එහෙත් ඇය ඉඩම පිළිබඳ හිමිකම අත් පුද්ගලයන්ට පැවරීමේ දී අනුගමනය කළයුතු උපචාරයන් පිළිබඳව කිසිවක් නොදැනී.

ඇය ඔබගෙන් නීති උපදෙස් අපේක්ෂා කරයි.

ඉඩම් පිළිබඳ හිමිකම පැවරීමේදී ඇය විසින් අනුගමනය කළයුතු උපචාරයන් පිළිබඳව ව්‍යවස්ථාපිත විධිවිධාන ඇසුරෙන් කුසුම්ට උපදෙස් දෙන්න.

(ආ) “ඔප්පුව බාරදීම සම්බන්ධයෙන් අවශ්‍ය පියවර නොගන්නා විටදී ඔප්පු ලිවීමේ හි කිසිදු නෛතික වැදගත්කමක් නොමැත. තවද එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස විකුණුම්කරු ඔප්පුව රඳවා ගන්නේ නම් කිසිදු හිමිකමක් නොපැවරේ.”

මෙම ප්‍රකාශය විවේචනාත්මකව සාකච්ඡා කරන්න.

02. ප්‍රමිලා, ඇයට අයත් කාමර 5 ක් සහිත නිවස සහ අක්කර 1 1/2 කින් යුක්ත වූ ඉඩම සුභාෂ්ට අවු 5 ක කාලයක් සඳහා බදු දුන්නාය. මෙම බදු ගිවිසුමට අනුව සුභාෂ්ගේ පවුලේ පදිංචිය සඳහා මෙම නිවස පාවිච්චි කිරීමට ප්‍රමිලා ඔහුට අවසර දුන්නාය. ප්‍රමිලාගේ ලිඛිත කැමැත්ත නොමැතිව අතුරු - බදු දීම තහනම් විය. තවද බදු ගිවිසුම යටතේ එම නිවස සහ දේපල පවත්වා ගැනීම සඳහා සිදුකළ යුතු කාමාන්‍ය අවත්වැඩියා කිරීම් සිදුකිරීමට ද සුභාෂ් බැඳී සිටියේය.

මේ අතරතුර, බදු ගිවිසුම ක්‍රියාත්මක කිරීමෙන් අවුරුදු 2 කට පසුව ප්‍රමිලා විදේශ ගත වූවාය.

ප්‍රමිලා ලංකාවෙන් පිටවී මාස කිහිපයක් ගත වූ විට ප්‍රමිලාගේ සහෝදරිය වන නිර්මලාට ද එම දේපලයේ එක් අර්ධයකට හිමිකම් ඇතැයි පවසමින් එකී නිවසෙන් සහ දේපලින් වහාම ඉවත් වන ලෙස සුභාෂ්ගෙන් ඇය ඉල්ලා සිටියාය. සුභාෂ් ඇයගේ ඉල්ලීම පිළි නොගත් බැවින් නිර්මලා, සුභාෂ් නිවසෙන් පහකිරීම සඳහා මැරවර කණ්ඩායමක් යෙදවූවාය. එක් දිනක් මුගුරුවලින් සන්නද්ධ වූ මැර කණ්ඩායමක් එකී නිවසට බලහත්කාරයෙන් ඇතුළු වී, සතියක් ඇතුලතදී නිවසෙන් පිට නොවුවහොත් සුභාෂ් මරණ බවට තර්ජනය කළේය.

ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් නීතිය යටතේ ස්වකීය බුක්තික අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා කර ගැනීම සඳහා ලබා ගත හැකි වඩාත් සුදුසු නෛතික ප්‍රතිකර්මය පිළිබඳව සුභාන් ඔබගෙන් උපදෙස් අපේක්ෂා කරමි.

අදාළ වන්නා වූ මූලාශ්‍ර (Authorities) ඇසුරින් සුභාන් ට උපදෙස් දෙන්න.

- 03. සිල්වා, කෙසෙල්වත්ත නැමැති නොබෙදූ ඉඩමෙන් 1/5 කොටසක නිමිකරු වූ අතර එම ඉඩම උතුරින් පොදු මාර්ගයකින් ද, නැගෙනහිරින් ගංඟාවකින් ද, දකුණින් බොරළු සහිත පාරකින් සහ බටහිරින් නුභදෙනිය නැමැති වෙනත් ඉඩමක කැබැලි අංක 3 න් ද සීමා වී ඇත. මෙම ඉඩමෙහි අනෙක් හවුල්කරුවන් වූයේ ඔහුගේ සහෝදරියන් දෙදෙනා වන අම්මා සහ පුමිතා සහ බාල සහෝදරයන් දෙදෙනා වන කලණ සහ මේවන් ය.

2008 ජනවාරි 08 වන දින අනෙකුත් හවුල් කරුවන්ගේ කැමැත්ත සහිතව සිල්වා ඔහුට අයත් නොබෙදූ පංගුව රුපියල් දශ ලක්ෂයක අගනා ප්‍රතිස්ථාවක ට නිමල් ට විකුණුවේය. අංක D-1234 දරණ එම ඔප්පුව සකස් කළ නිමල්ගේ නොතාරිස්වරයා ට ඔහුගේ නොසැලකිල්ල හේතුවෙන් ඔප්පුව ලියාපදිංචි කිරීම ට අපොහොසත් විය. මේ පිළිබඳව පසුව දැනගත් සිල්වා එම ඉඩම 2008 පෙබරවාරි 10 වන දින රුපියල් දශ ලක්ෂ 1.5 කට පියල් ට විකුණුවේය. කෙසේ වෙතත් පියල් ඔහුගේ අංක D-12345 දරණ එම ඔප්පුව 2008 පෙබරවාරි 11 වන දින ලියාපදිංචි කළේය. සිල්වාගේ මිතුරෙකු මගින් මෙම දෙවන විකිණීම පිළිබඳ දැනගත් නිමල්, ඔහුගේ නොතාරිස්වරයා ට ඉක්මනින් මේ පිළිබඳව සැලකර සිටි අතර නොතාරිස්වරයා අංක D-1234 දරණ ඔප්පුව 2008 පෙබරවාරි 12 වන දින ලියාපදිංචිය සඳහා යැව්වේය. කෙසේ වෙතත් ඉඩම් ලියාපදිංචි කාර්යාලයේ සිටි දිනපොත් ලිපිකරුගේ නොසැලකිල්ල හේතුවෙන් මෙම ඔප්පුව වැරදි පත්ඉරුවක ඇතුළත් කළ අතර නිවැරදි පත්ඉරුව පිළිබඳ හරස් විමර්ශන සටහන් ද එහි නොමැත. ලියාපදිංචි කිරීම මගින් පූර්වතාවය ලබා ගැනීම ට හැකිදැයි දැන ගැනීමට නිමල් ට අවශ්‍ය වී ඇත.

විනිශ්චිත නඩු තීරණ සහ ව්‍යවස්ථාපිත විධිවිධාන ඇසුරෙන් නිමල් වෙනුවෙන් නෛතික මතය ලියන්න.

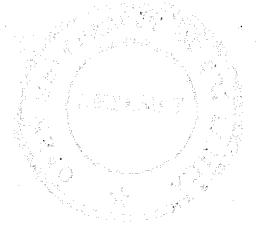
- 04. “පැවරීමේ නියෝගයක් මගින් අවශ්‍ය මාර්ග පරවශ්‍යතාවය ලැබේ යැයි යන තර්කය පිළිගැනීම ට නම් පැමිණිලිකරු විසින් ඉල්ලා සිටින කරත්ත පාරේ හි අවශ්‍යතාවය ස්ථාපනය කළයුතු අතර ඒ සඳහා බලපාන සියළු කරුණු මගින් අවශ්‍ය මාර්ග පරවශ්‍යතාවයක් අත්කර ගත හැකි ද යන්න විභාග කළයුතුය. මෙම කරුණු ඔප්පු කිරීමට පැමිණිලිකරු අපොහොසත් වී ඇත.”

Ceylon Petroleum Corporation v. Mashood (2004)2 SLR 55

ඉහත ප්‍රකාශය ඇසුරින් පරවශ්‍යතාවය ට අදාළ පහත සඳහන් අංශ පිළිබඳව සාකච්ඡා කරන්න.

- (අ) අවශ්‍ය මාර්ග පරවශ්‍යතාවය යන්නෙහි හි තේරුම.
- (ආ) අධිකරණ මගින් අවශ්‍ය මාර්ග පරවශ්‍යතාවය ලබා දීමේ දී සලකා බැලිය හැකි විශේෂ කරුණු

ඔබගේ පිළිතුරු විනිශ්චිත නඩු තීන්දු මගින් පහදන්න.

05. විනිශ්චිත නඩු නීතිය ඇසුරින් හවුල් අයිතිය පිළිබඳ පහත දැක්වෙන අංශ පිළිබඳ කෙටියෙන් සාකච්ඡා කරන්න.

- (අ) හවුල් අයිතිය ඇතිවිය හැකි විවිධ ක්‍රම
- (ආ) හවුල් අයිතිය සමාජිකයාට පත්වන ආකාරය
- (ඇ) හවුල් අයිතිකරුවන්ගේ නිමිකම් පාලනය වන මූලික සිද්ධාන්ත
- (ඈ) එක් හවුල් අයිතිකරුවකු විසින් අනෙක් හවුල්කරුවන්ට එරෙහිව කාළාවරෝධී නිමිකම් ඉල්ලා සිටීම.

06. “නිමිකම ප්‍රකාශ කරවා ගැනීම සඳහා ඉල්ලා සිටින පාර්ශ්වයකට නිමිකම පැවතිය යුතුය යන කරුණ පිළිගැනීම පිළිබඳ බොහෝ මූලාශ්‍රයන් ඇත. *Rei vindicatio* නඩුකරය ගෙනඒම සඳහා පැමිණිලිකරුට නිමිකම සත්‍ය වශයෙන් ම පැවරී තිබිය යුතුය. ප්‍රශ්නගත ඉඩමට පැමිණිලිකරුගේ නිමිකම තිබිය යුතුය යන්න සියළු මූලාශ්‍ර ඒකමතිකව දරණ මතය වන අතර එය ඔහුට පෙන්වීමට අපොහොසත් වන්නේ නම් මෙම නඩුකරය පැවරිය නොහැක.”

Mansil v. Devaya (1985) 2 SLR 46

ඔබගේ පිළිතුර අදාළ මූලාශ්‍ර මගින් සැහැදිලි කරමින් ඉහත ප්‍රකාශයට අනුව අයිතිය තහවුරු කර ගැනීමේ නඩුකරගේ ස්වභාවය, විෂය පථය, අරමුණ සහ ප්‍රතිඵල පිළිබඳව සාකච්ඡා කරන්න.

07. පුද්ගලික බැඳියාවන් සහ සමාජයේ පුළුල් බැඳියාවන් අතර පවත්නා වූ ගැටුම් සමතුලිත කිරීමේ අරමුණින් නිමිකම යටතේ පිළිගනු ලබන අයිතිවාසිකම් සහ එහි මූලික ලක්ෂණ රාජ්‍ය මැදිහත්වීම මගින් ප්‍රබල ලෙස කෙසේ සීමාකර ඇත්දැයි යන්න විවේචනාත්මකව අගයන්න.

අදාළ ව්‍යවස්ථාපිත විධිවිධාන ඇසුරින් ඔබගේ පිළිතුර පහදන්න.

08. පහත සඳහන් මාතෘකා වලින් ඕනෑම දෙකක් පිළිබඳව කෙටි සටහන් ලියන්න.

- (අ) 1871 අංක 22 දරණ කාලාවරෝධී ආඥා පනතේ 3 වන වගන්තියෙහි දක්වා ඇති විස්තාරණ වගන්තිය කාලාවරෝධී නිමිකමක් ස්ථාපනය කිරීම සඳහා ඇති වැදගත්කම.
- (ආ) *Ius retentionis* සහ *Ius tollendi*
- (ඇ) උකස් ලාභියෙකුගේ අයිතිවාසිකම්
- (ඈ) අයිතිකරුවකු නොවන පුද්ගලයකු විසින් සිදුකළ වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා වන්දි ඉල්ලා සිටීම.

නිමිකම් ඇවිරිණි.